

Nebojte se počítače 2002 edice Snadno a rychle

Pavel Roubal, Grada Publishing 2001, 136 stran, 89 Kč, v češtině, ISBN 80-247-0101-4

Když jsem knihu obdržel, byl jsem zvědavý, jestli se náhodou přece jen nedozvím něco nového. Bohužel nikoliv. Kniha je rozdělena do 12 kapitol včetně stručného úvodu a na konci je skromný rejstřík. Za úvodem jsou vysvětlovány základní pojmy: software, hardware, procesor atd. Autor při vysvětlování pojmu paměť opomněl, že existují paměti ROM, ve kterých jsou uchována data i po vypnutí. Poněkud zavádějící je informace, že pomocí jednoho bitu zakódujeme dvě písmena, správně by mělo být, řekněme, dva stavy. Jinak se dokonce zmiňuje o Linuxu. Dále vysvětluje funkci počítače a základy Windows. Nepochopitelný pro mě byl název podkapitoly "Princip práce plyne ze součástí počítače". Zde by měla být zmínka, že existují autorská práva, komerční programy a freeware a komerční programy nemůžeme šířit. Autor objasňuje, jak počítač zapnout či jak ukončit práci se systémem, základní pojmy, jako je plocha, ikona, okno, práci s klávesnicí a myší, práci s dialogovými okny a se soubory. V kapitole o internetu je zmínka o Exploreru, informace o vyhledávačích (místo správného yahoo je zde zahoo). Ve zmínce o e-mailu je použit pojem klient, aniž by byl vysvětlen. V dalších částech je stručný popis databází a práce s texty (MS Word). Světe, div se, je zde zmínka i o SQL dotazu. V osmé kapitole (Tabulky a grafy) a v deváté kapitole (Grafika) je náznak práce s MS Excelem, a dokonce poznámka o DTP, o tvorbě WWW stránek a o CAD. Kapitola Díly počítače mi připadá trochu duplicitní se třetí kapitolou. Poslední kapitola se zmiňuje o dalších perifériích (tiskárnách, skenerech, digitálních fotoaparátech).

Autor přijatelným způsobem vysvětluje základní pojmy a upozorňuje na nutnost práce s dalšími knihami. V porovnání s knihou První kroky s počítačem (Computer Press) mi však tato publikace připadá "slabší" a méně obsažná. Jinak jsou si obě knihy svou strukturou dost podobné (autor pracoval na obou). Myslím, že kniha plní spíše funkci formativní a informativní než instrumentální. Považoval bych za vhodné, kdyby autoři našich knih vysvětlovali i práci s nemicrosoftskými produkty, např. s českými (602Text).

Karel Vašíček

Internet a §§§

Vladimír Smejkal, 2. aktualizované a rozšířené vydání, Grada Publishing, Praha 2001, 284 stran, 199 Kč, v češtině, ISBN 80-247-0058-1

Nabídka knih věnujících se různým aspektům internetu je bohatá, autorů tváříících se, že této oblasti rozumí, je možná až příliš mnoho. Jen jeden člověk však mohl napsat knihu o právu a internetu - správně, Vladimír Smejkal. Nakladatelství Grada Publishing vydalo nedávno 2., aktualizované a rozšířené vydání publikace Internet a §§§, přičemž doplněny byly zejména části reagující na nově platné právní normy, např. zákon o elektronickém podpisu.

Kniha se věnuje internetu z hlediska českého práva, zejména v současné době platných právních norem a jejich aplikaci na prostředí internetu. Autor se ale nevyhýbá ani prezentaci svých vlastních názorů, jak by právní úprava internetu měla vypadat, a to jak v případě, že je ta současná špatná, tak v případě, že neexistuje vůbec. Vlastní názory a doporučení autora jsou samozřejmě "na první přečtení" striktně odděleny od interpretace současného právního stavu (i když na druhé straně právo je vždy možné interpretovat několika způsoby a mnohdy co právník, to právní názor).

Co se tedy v knize Internet a §§§ dozvíte? V první kapitole se dočtete, co je internet po stránce právní, a to logicky nejen z hlediska českého práva, ale také mezinárodního. Druhá kapitola značně podrobně rozebírá autorský zákon, v České republice asi nejporušovanější normu (bohužel nejen na internetu). Pokud vám dosud nebylo jasné, jak je to s doménami, budete určitě chytřejší po prostudování části třetí. Ochrana osobních dat občanů je náplní kapitoly čtvrté.

Další části se již nevěnují aplikaci obecně platných právních norem na prostředí internetu, řeší fenomény s internetem související - počítačovou a internetovou kriminalitu, odposlechy komunikace na internetu či elektronické obchodování (včetně již zmíněného zákona o elektronickém podpisu).

Souhlasím s autorem, že knihu mohou využívat jak neprávnické (běžní uživatelé internetu i profesionálové v oboru, např. poskytovatelé připojení), tak právníci, jejichž znalosti jsou v tomto oboru

většinou mizivé. Jak jsem již uvedl, každý právní názor většinou vyvolá několik protinázorů, a proto brát veškeré úvahy autora jako závazné jistě není možné, k závazné interpretaci právních norem jsou u nás příslušné pouze soudy. V každém případě se ale jedná o velice zajímavou a užitečnou knihu, kterou mohu jen doporučit k přečtení a zařazení do knihovničky.

Michal Prádka, autor@chip.cz

Java: Servlety a stránky JSP

Marty Hall, Neocortex, Praha 2001, 586 stran, doporučená cena 597 Kč, v češtině, ISBN 80-86330-06-0

Jde o český překlad známé knihy M. Halla *Core Servlets and Java Server Pages*, kterou vydalo v roce 2000 nakladatelství Prentice Hall a o níž jste si mohli přečíst v Chipu 10/2001. Jak jistě víte, představují servlety a stránky JSP jednu z perspektivních technologií v prostředí WWW. Jejich základní princip popisuje řada manuálů, ale o problémech, na které lze přitom narazit, se v nich nedočteme.

Kniha M. Halla nabízí opravdu vyčerpávající přehled těchto technologií. V její první části se dozvíme, co to je servlet, jak funguje, jak reaguje na různé typy požadavků, jak ho ladit atd. Poznáme i nejběžnější webové servery, jako je např. Tomcat, Java Web Server, JSWDK, naučíme se konfigurovat je a instalovat na nich servlety. Ve druhé části se naučíme vytvářet a ladit stránky JSP. V této části autor hovoří i o spolupráci mezi JSP a servlety. Najdeme tu také kapitolu o vytváření uživatelských značek (tagů) JSP a jejich knihoven. Třetí část obsahuje přehled podpůrných technologií, bez nichž se při vytváření JSP a servletů neobejdeme. Získáme tu přehled o vytváření formulářů HTML, naučíme se používat aplety jako uživatelské rozhraní servletů a získáme základní informace o prostředcích pro připojení k databázím (JDBC). Dodatek obsahuje stručný přehled technologie servletů, JSP, JDBC a HTML formulářů.

Nezbytným předpokladem pro čtení této knihy je znalost programování běžných aplikací a apletů v Javě a znalost základů HTML. Autor nepředpokládá žádné předběžné znalosti protokolu HTTP nebo síťového programování.

Výklad doprovázejí příklady, jejichž zdrojový kód lze najít na internetu. Autor sice začíná u velice jednoduchých příkladů ("Hello, world"), ale velice brzy se dostane k příkladům, které lze považovat za skutečné aplikace a které lze po jednoduchých úpravách opravdu použít. Kniha obsahuje úplné, nijak nekrácené zdrojové texty, takže se v nich lze snadno orientovat. Pokud autor ukazuje několik variant téhož příkladu, zvýrazňuje rozdíly ve zdrojovém textu. Výklad je založen na Javě 1.1, takže všechny příklady by měly být snadno přenositelné na prakticky všechny webové servery. Kniha je přeložena poměrně kvalitně.

Je to velice užitečná a dobře napsaná kniha, kterou ocení všichni, kdo se chystají psát JSP nebo servlety, a je dobře, že se objevila na našem trhu.

Miroslav Vírúš

VBScript - průvodce vývojáře

kolektiv autorů, Unis Publishing, Brno 2000, 780 stran, 690 Kč, v češtině, ISBN 80-86097-53-6

Skriptovací jazyky jsou stále populárnější a stále mocnější, např. VBScript umožňuje nejen využívat databáze, ale i poměrně snadno napsat např. komponentu COM. O tom všem a o mnoha dalších věcech se dočtete v nové knize nakladatelství Unis.

Tato kniha je rozdělena do tří částí. V první se seznámíme se samotným jazykem, tj. s jeho klíčovými slovy, s tím, jak se vytvářejí podprogramy, třídy atd. Najdeme tu i velice stručný úvod do programování, tedy do analýzy zadání a návrhu programu. V této části najdeme i informace o skriptových komponentách. Druhá část této knihy se zabývá hostiteli, kteří VBScript podporují, jako je WSH a ASP. Zde se mj. naučíme vytvářet aplikace HTML, psát scriptlety, seznámíme se s objektovým modelem dokumentu atd. Třetí část tvoří dodatky, v nichž najdeme souhrn rozdílů mezi Visual Basicem a VBScriptem, objektový model prohlížeče IE, naučíme se pracovat s databázemi pomocí objektů ADO a mnohé jiné. Výklad doprovází řada příkladů.

Mé výhrady se týkají několika věcí:

- Lze někde získat zdrojové texty příkladů? V knize ani na internetu se mi o tom nepodařilo nic zjistit.
- Překlad je poměrně dobrý, až na několik drobností. Mám na mysli např. nemístná velká písmena v

přídavných jménech, jako je "Internetový". Lahůdkou jsou i místa, kde se hovoří o "aplikacích Web", "skriptování Web" atd. - prostě Web je v těchto souvislostech používán poněkud nelogicky jako nesklonné přídavné jméno. Také americké uvozovky nemají v českém textu co hledávat.

To jsou ale drobnosti, které neztěžují pochopení. Je to dobře napsaná a velice obsáhlá kniha, kterou ocení jak začátečníci, tak i pokročilí.

Miroslav Vírůs